

ОШ „ЈЕЛЕНА ЋЕТКОВИЋ“
БЕОГРАД

АНЕКС III

ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА 2022/23-2025/26. ГОД.

СЕПТЕМБАР, 2023.

Садржај

Уводне напомене	5
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАОВА	6
Разредна настава	6
Предметна настава	7
ПРОГРАМ ОБАВЕЗНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА	8
ДИГИТАЛНИ СВЕТ	9
Четврти разред.....	9
ХЕМИЈА	11
осми разред.....	11
ФИЗИКА	14
осми разред.....	14
ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ	18
ЧУВАРИ ПРИРОДЕ	19
пети разред.....	19
МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА	20
Седми разред	20
ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДАРВЉА	22
Пети разред	22
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА	24
Предмет: Дигитални свет разред: четврти	26
Предмет: Чувари природе разред: пети	28
Предмет: Моја животна средина разред: седми	29
ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ	33
Српски језик	34
I разред	34
II разред	34
III разред	34
IV разред	34
V разред	34
VI разред	35
VII разред	35
VIII разред	35
Енглески језик	35
III разред	35
IV разред	36
V разред	36
VI разред	36
VII разред	37
VIII разред	37
Немачки језик	37
V разред	37
VI разред	38
VII разред	38
VIII разред	39
Историја	39
V разред	39
VI разред	40
VII разред	40
VIII разред	40
Географија	40

V разред	40
VI разред	41
VII разред	41
VIII разред	41
Биологија	42
V разред	42
VI разред	42
VII разред	42
VIII разред	42
Хемија	43
VII разред	43
VIII разред	43
Физика	43
VI разред	43
VII разред	44
VIII разред	44
Математика	44
I разред	44
II разред	44
III разред	45
IV разред	45
V разред	45
VI разред	45
VII разред	46
VIII разред	46
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	46
V разред	46
VI разред	46
VII разред	47
VIII разред	47
ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ	48
Српски језик	49
V разред	49
VI разред	49
VII разред	49
VIII разред	49
Енглески језик	50
V разред	50
VI разред	50
VII разред	50
VIII разред	51
Немачки језик	51
V разред	51
VI разред	52
VII разред	52
VIII разред	52
Историја	52
V разред	52
VI разред	53
VII разред	53
VIII разред	53
Географија	54
V разред	54
VI разред	54

VII разред	54
VIII разред	55
Биологија.....	55
V разред	55
VI разред	55
VII разред	55
VIII разред	56
Хемија.....	56
VII разред	56
VIII разред	56
Физика	57
VI разред	57
VII разред	57
VIII разред	57
Математика.....	58
III разред	58
IV разред	58
V разред	58
VI разред	58
VII разред	59
VIII разред	59
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО.....	60
V разред	60
VI разред	60
VII разред	60
VIII разред	61
ПЛАН И ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВА У ПРИРОДИ	63
ЕКСКУРЗИЈЕ	64
Први разред.....	64
Други разред	66
Трећи разред	67
Четврти разред.....	68
Пети разред	69
Шести разред.....	71
Седми разред	73
Осми разред	75
НАСТАВА У ПРИРОДИ	76
Први разред.....	76
Други разред	78
Трећи разред	78
Четврти разред.....	79

Уводне напомене

Анекс III Школског програма за 2022/23-2025/26. годину доноси се због допуне Школског програма.

Анекс III Школског програма за 2022/23-2025/26. годину садржи:

- Програм обавезних наставних предмета

- Критеријум оцењивања

- Програм допунске и додатне наставе

- Програм ваннаставних активности

Анекс III Школског програма за 2022/23-2025/26. годину усвојен је на седници Школског одбора ОШ „Јелена Ђетковић“, 15.9.2023. дел. бр. II -941

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАОВА

Разредна настава

ред. број	А. обавезни наставни предмети	I разред		II разред		III разред		IV разред	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Страни језик као нематерњи језик	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
4.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
5.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
6.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
9.	Физичко васпитање	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: А		20	720	21	756	21	756	21	756
ред. број	Б. изборни наставни предмети								
1.	Верска н./ Гр. васпитање	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: Б		1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: А + Б		21	756	22	792	22	792	22	797

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

ред. број	облик образовно-васпитног рада	I разред		II разред		III разред		IV разред	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21	756	22	792	22	792	22	792
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Додатни рад	-	-	-	-	1	36	1	36
5.	Настава у природи	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

ред. број	остали облици образовно-васпитног рада	I разред		II разред		III разред		IV разред	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

Предметна насатва

ред. број	а. обавезни наставни предмети	V разред		VI разред		VII разред		VIII разред	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност/ Српски језик ¹	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Српски језик као нематерњи језик ²	3	108	3	108	3	108	2	68
3.	Страни језик	2	72	2	108	2	72	2	68
4.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
6.	Историја	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
8.	Физика	-	-	2	72	2	72	2	68
9.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
10.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	36
11.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
12.	Хемија	-	-	-	-	2	72	2	68
13.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
15.	Физичко и здравствено васпитање ³	2	72+54	2	72+54	3	108	3	103
УКУПНО: А		24-27*	873-981*	25-28*	990-1098*	28-31*	1008-1116*	27-30*	1023-1091*
р. број	Б. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1	Верска настава/ Грађанско васпитање ⁴	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Страни језик ⁵	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Матерњи језик са елементима националне културе ⁶	2	72	2	72	2	72	2	68
УКУПНО: Б		3-5*	108-180*	3-5*	108-180*	3-5*	108-180*	3-5*	102-170*
УКУПНО: А+Б		27-30*	981-1161*	28-31*	1098-1278*	30-33*	1116-1296*	30-33*	1022-1168*

ред. број	Облик образовно-васпитног рада	V разред		VI разред		VII разред		VIII разред	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Слободне наставне активности ⁷	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	34

ред. број	Остали облици образовно-васпитног рада	V разред		VI разред		VII разред		VIII разред	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности ⁸	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Екскурзије	До два дана годишње		До два дана годишње		До два дана годишње		До два дана годишње	

- ¹ Назив језика националне мањине када се настава реализује у школама на том матерњем језику.
 - ² Реализује се у школама где се настава одржава на матерњем језику националне мањине.
 - * Број часова за ученике припаднике националних мањина.
 - ³ Обавезне физичке активности реализују се у оквиру предмета Физичко и здравствено васпитање.
 - ⁴ Ученик бира један од понуђених наставних предмета и изучава га до краја другог циклуса.
 - ⁵ Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса.
- Страни језик за ученике који су почели да га уче од трећег разреда обавезан је изборни предмет до краја образовног циклуса.
- ⁶ Ученик припадник националне мањине може да изабере овај предмет, али није у обавези. Ученик бира спортску грану са листе коју нуди школа на почетку школске године
 - ⁷ Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада школе. Ученик бира једну од три слободне активности које школа нуди.
 - ⁸ Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне као о друге активности у складу са просторним и људским ресурсима.

ПРОГРАМ ОБАВЕЗНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Циљ: Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

Четврти разред

Исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

- промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста;
- исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста;
- уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста;
- активно учествује у наставном пројекту чији продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету;
- активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета;
- сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка;
- вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења;
- утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање;
- уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање;
- креира програм у визуелном програмском језику на основу датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање;
- примени блокове аритметичких оператора при креирању програма у визуелном програмском језику;
- предвиди садржај променљиве на основу интеракције корисника са програмом (нпр. блок Питај и чекај и блок Одговор) у датом једноставном програму;
- креира програм у коме остварује интеракцију са корисником, користећи променљиве, уз помоћ наставника.

Садржај програма

Р. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обраде	осталих типова
1.	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО		17	9	8
2.	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА		6	4	2
3.	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА		13	7	6
укупно:			36	20	16

Начин реализације

Методе рада:

- монолошка
- дијалошка
- текстуална
- хеуристичка
- дискусија
- илустративна
- писани радова
- демонстрација
- посматрања
- практичних активности(радови ученика)
- истраживачка

Облици рада:

- фронтални
- индивидуални
- групни
- рад у пару

Активности ученика:

- усвајање знања
- понављање
- опажање
- истраживање
- откривање и увиђање законитости и процеса
- вежбање
- израда и презентовање самосталних, експерименталних и практичних радова
- посматрање
- стварање
- изражавање својих мисли, осећања, закључака
- учешће у дискусији
- анализирање података, чињеница и информација

Активности наставника:

- саопштава наставне садржаје
- организује и усмерава процес учења
- процењује и оцењује ниво и квалитет усвојености знања
- преноси културне вредности
- преноси теоријска и практична знања
- формира правилан поглед на свет
- развија карактер ученика и црте личности
- упознаје ученике са методама и техникама учења

Оцењивање:

- степен усвојености ученикових знања, умења и навика
- однос према учењу
- испуњавање одређених норми

При оцењивању узима се у обзир степен напредовања сваког појединца остварен у току школске године, према његовим индивидуалним могућностима. Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно и реализује се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

ХЕМИЈА

Циљ учења Хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу, тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

осми разред

Исходи

Ученици ће:

- бити у стању да правилно рукују лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показиваће одговоран однос према здрављу и животној средини;
- бити у стању да изведу експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикажу податке, формулишу објашњења и изведу закључке;
- бити у стању да наведу заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи;
- бити у стању да испитају и опишу физичка својства метала и неметала, и повежу их с њиховом практичном применом;
- бити у стању да испитају и опишу хемијска својства метала и неметала, и објасне их на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему;
- бити у стању да напишу формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли;
- бити у стању да испитају, опишу и објасне својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препознају на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повежу њихова својства са практичном применом;
- бити у стању да напишу и тумаче једначине хемијских реакција метала и неметала;
- бити у стању да разликују својства неорганских и органских супстанци и објашњавају разлику на основу њихових структура;
- бити у стању да препознају физичке и хемијске промене неорганских и органских супстанци у окружењу, и представе хемијске промене хемијским једначинама;
- бити у стању да напишу формуле и именује представнике класа органских једињења имајући у виду структурну изомерију;
- бити у стању да разликују органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величину молекула, структуру, порекло и то повезују са њиховом улогом и применом;
- бити у стању да испитају, опишу и објасне физичка и хемијска својства представника класа органских једињења и повежу својства једињења са њиховом практичном применом;
- бити у стању да објасне и хемијским једначинама представе хемијске промене карактеристичне за поједине класе органских једињења;
- бити у стању да опишу физичка својства: агрегатно стање и растворљивост масти и уља, угљених хидрата, протеина и растворљивост витамина;
- бити у стању да опишу основу структуре молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине;
- бити у стању да објасне сапонификацију триацилглицерола и хидрогенизацију незасићених триацилглицерола, наведу производе хидролизе дисахарида и полисахарида и опишу услове под којима долази до денатурације протеина;
- бити у стању да наведу заступљеност у природи и улоге масти и уља, угљених хидрата,

протеина и витамина у живим организмима и доведу их у везу са здрављем и правилном исхраном људи;

- бити у стању да изведу стехиометријска израчунавања и израчунају масену процентну заступљеност супстанци;
- бити у стању да рукују супстанцама и комерцијалним производима у складу с ознакама опасности, упозорења и обавештења на амбалажи, придржавају се правила о начину чувања производа и одлагању отпада;
- бити у стању да наведу загађујуће супстанце ваздуха, воде и земљишта и опишу њихов утицај на животну средину;
- бити у стању да критички процене последице људских активности које доводе до загађивања воде, земљишта и ваздуха;
- бити у стању да објасне значај планирања и решавања проблема заштите животне средине.

Садржај програма

Р. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
1.	МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИДИ	Х.Е.1.1.6. Х.Е.1.2.1. Х.Е.1.2.2. Х.Е.1.2.3. Х.Е.1.2.4. Х.Е.1.2.5. Х.Е.1.2.6. Х.Е.1.2.7. Х.Е.1.2.8. Х.Е.2.1.8. Х.Е.2.2.1. Х.Е.2.2.2. Х.Е.2.2.3. Х.Е.2.2.4. Х.Е.3.2.1. Х.Е.3.2.2.	10	4	6
2.	НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ	Х.Е.1.1.6. Х.Е.1.2.1. Х.Е.1.2.2. Х.Е.1.2.4. Х.Е.1.2.5. Х.Е.1.2.6. Х.Е.1.2.7. Х.Е.1.2.8. Х.Е.2.1.6. Х.Е.2.1.8. Х.Е.2.1.9. Х.Е.2.2.1. Х.Е.2.2.2. Х.Е.2.2.3. Х.Е.3.2.1. Х.Е.3.2.2.	10	4	6
3.	СОЛИ	Х.Е.1.1.6. Х.Е.1.2.4.	8	4	4

		X.E.1.2.5. X.E.1.2.6. X.E.1.2.9. X.E.1.2.10 X.E.2.1.8. X.E.2.2.1. X.E.2.2.4. X.E.3.1.9. X.E.3.2.2. X.E.3.2.3. X.E.3.2.4. X.E.3.2.5. X.E.3.2.6.			
4.	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА СВОЈСТВА	X.E.1.3.1.	2	1	1
5.	УГЉОВОДОНИЦИ	X.E.1.1.6. X.E.1.3.1. X.E.1.3.2. X.E.1.3.3. X.E.2.1.2. X.E.2.1.4. X.E.2.1.8. X.E.2.3.1. X.E.3.1.9. X.E.3.3.1. X.E.3.3.2. X.E.3.3.3.	12	6	6
6.	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ	X.E.1.1.6. X.E.1.3.1. X.E.1.3.2. X.E.1.3.3. X.E.2.1.2. X.E.2.1.4. X.E.2.1.8. X.E.2.1.9. X.E.2.3.1. X.E.3.3.1. X.E.3.3.2. X.E.3.3.3.	8	5	3
7.	БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА	X.E.1.4.1. X.E.1.4.2. X.E.2.4.1. X.E.3.1.5. X.E.3.1.6. X.E.3.1.9. X.E.3.4.1. X.E.3.4.2.	12	6	6
8.	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗЕЛЕНА ХЕМИЈА	X.E.1.5.1.	6	2	4
укупно:			68	32	36

Пројектна настава

Р. бр. наставне теме	НАЗИВ ПРОЈЕКТА	Предмети	број часова по теми
8.	Зелена патрола	биологија, географија, техника и технологија, информатика и рачунарство	6

Начин реализације

Како би се постигли постављени циљеви и исходи настава ће се организовати тако да ученици смислено повезују знања са ситуацијама из живота и са стеченим знањима из других предмета. Током процеса учења, ученици ће сарађивати са наставником и другим ученицима и развијаће критичко мишљење. Ученици треба да се оспособе да самостално прикупљају и обрађују податке и информације на основу којих ће моћи изводити закључке или предлагати нова решења. Пројектни задатак треба ученицима да помогне да максимално развију критичко мишљење и изнедре нове идеје за решавање актуелних проблема у оквиру заштите животне средине. Програм наставе и учења ће се реализовати кроз осам наставних тема са укупно 68. часова. У склопу тога је предвиђено седам лабораторијских вежби и у првих седам области и демонстрациони огледи на којима ће се базирати формирање хемијских појмова. Процес учења и оствареност исхода ће се пратити континуирано. Праћење напредовања ученика требало би да обухвати све

нивое презентовања хемијских садржаја: макроскопски, честични и симболички ниво.

ФИЗИКА

Циљ учења Физике јесте упознавање ученика са природним појавама и основним законима природе, стицање основе научне писмености, оспособљавање за уочавање и распознавање физичких појава и активно стицање знања о физичким феноменима кроз истраживање, усвајање основа научног метода и усмеравање према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

осми разред

Исходи:

Ученици ће знати да:

- **ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ**

- повезују физичке величине које описују осцилације и таласе;
- описују карактеристике звука, ултразвука и инфразвука и наводе примере примене ултразвука;
- демонстрирају и објасне: осциловање куглице клатна и тела обешеног о опругу, осциловање жица и ваздушних стубова;
- решавају квалитативне, квантитативне и графичке задатке из наведене области;

- **СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ**

- анализирају примере одбијања и преламања светлости, тоталне рефлексije (огледала, сочива) и користе лупу и микроскоп;
- демонстрирају и објасне: појаву сенке, функционисање ока и корекцију вида;

- решавају квалитативне, квантитативне и графичке задатке из наведене области;

• ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ

- демонстрирају узајамно деловање наелектрисаних тела и објасне од чега оно зависи;
- прикажу и опишу електрично поље, израчунају силу којом поље делује на наелектрисање и повеже електрични напон и јачину електричног поља;
- решавају квалитативне, квантитативне и графичке задатке из наведене области;

• ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА

- објасне провођење струје кроз метале, течности и гасове и упореде отпорности металних проводника на основу њихових карактеристика;
- наводе и користе различите изворе електричне струје (EMS) и знају да их разврстају ради рециклаже;
- познају основне елементе електричног кола и умеју да их повежу, изаберу одговарајући опсег мерног инструмента и мере јачину струје и напона, одређују вредност отпорности редно и паралелно везаних отпорника и резултате прикажу табеларно и графички;
- описују ефекте који се испољавају при протицању електричне струје;
- описују узајамно деловање два паралелна проводника са струјом, деловање магнетног поља на струјни проводник и принцип рада електромагнета и електромотора;
- препознају основна својства наизменичне струје, израчунају потрошњу електричне енергије у домаћинству и да се придржавају основних правила безбедности при коришћењу електричних уређаја у свакодневном животу;
- решавају квалитативне, квантитативне и графичке задатке из наведене области;

• МАГНЕТНО ПОЉЕ

- објасне принцип рада компаса и природу Земљиног магнетног поља;
- користе компас и апликације за паметне телефона за оријентацију у природи;
- решавају квалитативне, квантитативне и графичке задатке из наведене области;

• ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ

- објасне структуру атомског језгра и нуклеарне силе;
- опишу радиоактивност, врсте зрачења, радиоактивне изотопе, познају њихово дејство, примену и мере заштите;
- разликују фисију и фузију и наводе могућности њихове примене.
- решавају квалитативне, квантитативне и графичке задатке из наведене области;

• ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ

- примењују превентивне мере заштите од буке и од прекомерног излагања Сунчевом зрачењу;

Садржај програма:

Р. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова

4.	Осцилаторно и таласно кретање	Основни ниво: ФИ 1.2.1 ФИ 1.7.1 ФИ 1.7.2 Средњи ниво: ФИ 2.2.3 ФИ 2.6.1 ФИ 2.7.3 Напредни ниво: ФИ 3.2.2 ФИ 3.2.3 ФИ 3.2.4 ФИ 3.2.5 ФИ 3.7.1	11	5	6
5.	Светлосне појаве	Основни ниво: ФИ 1.7.1 ФИ 1.7.2 Средњи ниво: ФИ 2.7.2 ФИ 2.7.3 Напредни ниво: ФИ 3.2.5 ФИ 3.2.6 ФИ 3.7.1	11	6	5
6.	Електрично поље	Основни ниво: ФИ 1.1.2 Средњи ниво: ФИ 2.4.1 ФИ 2.6.1 Напредни ниво: не постоје стандарди дефинисани у оквиру наставне области	11	5	6
	Електрична струја	Основни ниво: ФИ 1.3.1 ФИ 1.4.1 ФИ 1.4.2 ФИ 1.4.3 ФИ 1.7.1 ФИ 1.7.2 Средњи ниво: ФИ 2.3.1 ФИ 2.3.2 ФИ 2.3.3 ФИ 2.3.4 ФИ 2.3.5 ФИ 2.3.6 ФИ 2.4.1 ФИ 2.4.3 ФИ 2.5.2 ФИ 2.6.1 ФИ 2.7.1 ФИ 2.7.3 Напредни ниво: ФИ 3.3.1 ФИ 3.4.2 ФИ 3.7.1	20	10	10
7.	Магнетно поље	Основни ниво: ФИ 1.1.2 ФИ 1.3.2 Средњи ниво: ФИ 2.5.2 ФИ 2.6.1 Напредни ниво: ФИ 3.7.2	4	3	1
8.	Елементи атомске и нуклеарне физике	Стандарди нису дефинисани у оквиру ове наставне области	8	3	5
9.	Физика и савремени свет	Стандарди нису дефинисани у оквиру ове наставне области	3	3	0
укупно:			68	35	33

Пројектна настава:

Р. бр. наставне теме	НАЗИВ ПРОЈЕКТА	Предмети	број часова по теми
1.	ПРОЈЕКАТ 1: Осцилаторно и таласно кретање – „Математичко клатно“	Математика, техника и технологија, информатика и рачунарство	1
2.	ПРОЈЕКАТ 2: Електрична струја – „Моје струјно коло“	Техника и технологија, информатика и рачунарство	1

Начин**реализације:**

Како би се постигли постављени циљеви и исходи настава ће се организовати на следећи начин:

- реализује се у кабинету за физику;
 - препознавањем специфичности учења ученика наставник ће прилагођавати наставне активности
 - наставне активности укључују практичан рад (лабораторијске вежбе), повезивање различитих садржаја из других тема унутар самог предмета, као и других предмета
 - планиране активности ученика прати сажето и јасно упутство за реализацију задатака, уз претходну демонстрацију поступка да стране наставника
 - кроз дискусију са ученицима бирају се адекватни алати, концепти и стратегија за реализацију одређених активности
 - у току реализације активности успостављају се и негују се навике и понашања као што су: поступност, аналитичност, истрајност, самосталност, али и спремност за сарадњу и одговоран приступ тимском раду
 - поред уџбеника и збирке задатака ученици се упућују на коришћење и других извора информација
 - настава се реализује комбиновањем различитих метода (монолошко-дијалогска, демонстрациона, практичан рад, рад на тексту, рад на пројекту) и облика рада (индивидуални, у пару, групни и фронтални)
 - настава се реализује уз коришћење расположивих ИКТ наставних средстава, одговарајућег софтвера, уџбеника, наставних филмова, презентација, слика, приручника.
- Избор метода и облика рада зависи од наставних садржаја које треба реализовати на часу и предвиђених исхода, али и од специфичности одређеног одељења и индивидуалних карактеристика ученика.

Ради развијања међупредметних компетенција и остваривања корелације са другим предметима, реализују се са ученицима два пројектна задатка која обухватају теме: Осцилаторно и таласно кретање – Математичко клатно (коју ученици могу уједно повезати са другим предметима – математика, техника и технологија, информатика и рачунарство ...) и Електрична струја – Струјно коло (коју ученици могу уједно повезати са другим предметима – математика, техника и технологија, информатика и рачунарство ...)

Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз непрекидно проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања квантитативних и квалитативних задатака, лабораторијских вежби, и пројеката... Наставник континуирано проверава и вреднује компетенције (знања, вештине и ставове) ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, тестова на крају већих целина, контролних вежби и провером експерименталних вештина. Ученици треба да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама.

ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

Циљ: учења слободне наставне активности је да ученици стекну знања, понашање, ставове и вредности који су потребни за очување и унапређење животне средине, биодиверзитета, природе и одрживог развоја.

пети разред

Исходи

Ученици ће моћи:

да препознају проблем, планирају стратегију решавања и решавају проблем примењујући знања и вештине стечене у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства.

да прикажу и образложе резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником;

да користе ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања;

да вреднују утицај својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета;

активно учествују у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета;

да повежу значај очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу;

одговорно да се односе према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу;

да аргументују своје ставове према еко-култури и култури свакодневног живљења;

да сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља;

критички да процене сопствени рад и рад сарадника у групи;

критички да се односе према употреби и злоупотреби природе.

Садржај програма

Р. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
	УПОЗНАЈ ЖИВИ СВЕТ СВОЈЕ ОКОЛИНЕ		7	2	5
	ЗНАЧАЈ ЖИВОГ СВЕТА ЗА ЧОВЕКА		11	6	5
	ПОМОЗИМО ДА ПРЕЖИВЕ		9	3	6
	ЈА ЧУВАМ ПРИРОДУ		9	3	6
укупно:				14	22

Пројектна настава

Р. бр. наставне теме	НАЗИВ ПРОЈЕКТА	Предмети	број часова по теми
	Помозимо да преживе	биологија, техника и технологија, информатика и рачунарство, математика	6

Начин реализације

Како би се постигли постављени циљеви и исходи настава ће се организовати на следећи начин. Кад год је могуће, изводиће се амбијентална настава. Преферираће се групни рад. Користиће се ИКТ ради идентификације врста биљака и животиња; претрази и обради података, изради дигиталног хербаријума/инсектикаријума и ППТ.

Одабир дидактичко-методичких модела ће бити усмерен ка стицању нових вештина и развијању критичког погледа мишљења о актуелним питањима очувања животне средине и биодиверзитета. Посебно ће се посветити пажња ученицима, да у њиховом решавању задатака постоји могућност више опција и избора са различитим последицама и исходима. Сходно томе, постоји и потреба да се код ученика развија свест о неопходности промене понашања (нпр. кроз начин на који користимо природне ресурсе, начин производње, начин на који бринемо о сопственом и колективном здрављу, начин на који комуницирамо).

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Седми разред

Циљ наставе активности моја животна средина јесте развијање функционалне писмености из области заштите животне средине, усвајање и примена концепта одрживог развоја и остваривање образовања о квалитету живота. **Задаци:**

- развијање образовања за заштиту животне средине
- развијање вредности, ставова, вештина и понашања у складу са одрживим развојем
- развијање здравог односа према себи и другима
- примењивање рационалног коришћења природних ресурса
- стицање способност за уочавање формулисање, анализирање и решавање проблема
- развијање радозналости, активно учествовање и одговорност
- развијање свести о личном ангажовању у заштити и очувању животне средине

Садржај програма

Р. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	Исходи	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
1.	ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК	Ученик ће на крају сваке теме моћи да... • образложи избор теме/истраживања из области одрживог развоја, циљ и план рада користећи вештину јавног говора; • формулише истраживачки задатак; • планира ресурсе и управља њима, усмерен на достизање реалног циља; • прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи поуздане изворе информација, наводећи извор и аутора; • прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања	10	5	5
2.	УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ		14	7	7
3.	РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИНА		4	2	2
4.	ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ		8	6	2

		животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; • користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; • вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада; • учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и одрживом развоју; • повеже значај очувања животне средине са бригом о сопственом и колективном здрављу; • одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; • користи језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне и техничке дисциплине и чува језички идентитет; • сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу; • критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи.			
укупно:			36	16	20

Начин реализације

Програмски садржаји, поред основног теоријског приступа, поседују и активан који је усмерен ка практичној реализацији ван учионице и ка изради малих пројеката. Овако конципиран програм, пружа могућност за креативан начин реализације према могућностима школе. Применом различитих метода (вербалне, текстуалне, демонстративне, илустративне) наставник усмерава интересовања и креативност ученика у покушају да самостално објасне узроке и последице човековог дејства на животну средину

ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА

Циљ-Циљ учења програма слободне наставне активности Вежбањем до здравља је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове и вредности од значаја за одговоран однос према сопственом здрављу, физичком вежбању и здравим животним навикама.

Пети разред

Исходи

Ученици ће:

- дефинише појам здравља, разликује физичко, ментално и социјално здравље и образлаже утицај вежбања на здравље;
- упореди специфичности вежбања у спорту и ван спорта;
- разликује правилно од неправилног вежбања и планира сопствене физичке активности у складу са потребама, могућностима и интересовањима;
- има увид у сопствене разлоге вежбања и истрајава у вежбању;
- препозна ситуације у којима не сме да вежба;
- препозна утицај различитих вежбања на физички изглед и здравље;
- повеже позитиван и негативан утицај вежбања на имунитет;
- поштује еколошка правила у средини где вежба;
- правилно поступа у пружању прве помоћи при повредама у вежбању;
- критички вреднује идеале физичког изгледа који се намећу као и начине за њихово достизање;
- користи поуздане изворе информација о утицају исхране и вежбања на здравље и физички изглед;
- разликује добро од лошег држања тела и коригује сопствено држање тела;
- препозна ризике гојазности и мршавости;
- наведе принципе правилне исхране и примењује их у свом свакодневном животу;
- критички се односи према рекламираним производима животних намирница;
- аргументовано дискутује о физичким активностима и начину исхране и ризицима неодговарајућих дијета;
- доведе у везу вежбање са правима детета;
- аргументује значај вежбања после болести и неких повреда;
- поштује потребе и могућности различитих учесника у вежбању и наведе примере равноправности и неравноправности у спорту;
- преферира физичке активности на свежем ваздуху са другом децом у односу на седење код куће за компјутером.

Садржај програма

Р. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
10.	ВЕЖБАЊЕ, ЗДРАВЉЕ И ЖИВОТНА СРЕДИНА		9	5	4

11.	ИСХРАНА И ВЕЖБАЊЕ		9	5	4
12.	ВЕЖБАЊЕ И ФИЗИЧКИ ИЗГЛЕД		9	3	6
13.	У ВЕЖБАЊУ ЈЕДНАКИ		9	5	4
укупно:			36	18	18

Начин реализовати

Како би се постигли постављени циљеви и исходи настава ће се организовати на следећи начин, једном недељно у међусмени, на годишњем нивоу 36 часова.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

Предмет: Дигитални свет

разред: четврти

тема	стандарди постигнућа/исходи	процењујусе:
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	– промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста; – исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста; – уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста; – активно учествује у наставном пројекту чији продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету; – активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета; – сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења;	Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова
БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	– активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета;	Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура ; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова;
АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	– утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; – уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање;	Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова

Начин оцењивања ученика	динамика
Практичан рад	4 практична рада током године Практичан рад вреднује се у складу са показаним степеном самосталности, активности и ангажовања као и сарадње са осталим члановима групе, извођења закључака на основу прикупљених података и презентовања продукта пројекта.
Оцењивање активности ученика и резултата његовог рада: -излагање и представљање -учешће у дебати и дискусији -учешће у различитим облицима групног рада -рад на пројектима -оцењивање свески	1 у току сваког полугодишта: Домаћи задаци: Оцена одличан (5) - Активно учествује у раду на часу и самостално решава предвиђене задатке. Оцена врло добар (4) – Уз мању помоћ учествујеу раду на часу и самостално решава предвиђене задатке. Оцена добар (3) – Повремено учествујеу раду на часу и решава већину предвиђених задатака уз подстицај. Оцена довољан (2) - Повремено уз већу помоћ учествује у раду на часу и решава поједине задатке уз подстицај. Оцена недовољан (1) - Ученик уз подршку не остварује очекиване исходе. 1 у току сваког полугодишта: Активност на часу: Прати се континуирано и вреднује се током целе школске године. У активност улази и редовност и благовременост израде и доношења домаћих задатака, као и редовно доношење материјала потребног за рад на часу. Степен самосталности у раду, степен ангажовања, иницијативе, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима такође се вреднују кроз активност. Оцена из активности може бити од значаја и за општи успех ученика. Оцена одличан (5) - Ученик увек узима учешће у решавњу задатака; самостално и тачно на часовима решава сложеније задатке; прецизно користи дигиталну терминологију приликом исказивања решења задатка; самостално користи програме за писање и цртање; Завршава све обавезе у предвиђеном времену . Редовно доноси прописани прибор и радне материјале. Оцена врло добар (4) - Ученик у већој мери узима учешће у решавњу задатака; самостално и тачно на часовима решава сложеније задатке; прецизно користи дигиталну терминологију приликом исказивања решења задатка; самостално користи програме за писање и цртање; Завршава све обавезе у предвиђеном времену . Редовно доноси прописани прибор и радне материјале.

	Оцена добар (3) - Ученик повремено узима учешће у решавању задатака уз помоћ наставника; уз мањи подстицај тачно на часовима решава задатке; уз подршку користи дигиталну терминологију приликом исказивања решења задатка; уз подршку користи програме за писање и цртање; Завршава све обавезе у предвиђеном времену . Повремено доноси прописани прибор и радне материјале. Оцена довољан (2) - Ученик повремено узима учешће у решавању задатака уз већу помоћ наставника; уз већи подстицај тачно на часовима решава задатке; уз подршку користи дигиталну терминологију приликом исказивања решења задатка; уз већу подршку користи програме за писање и цртање; Повремено завршава све обавезе у предвиђеном времену . Повремено доноси прописани прибор и радне материјале Оцена недовољан (1) - Ученик уз већу подршку не успева да реши задатке; Не доноси прописан прибор за рад и не сарађује у групном раду.
--	--

Предмет: Чувари природе

разред: пети

тема	стандарди постигнућа			процењују се:
	основни ниво	средњи ниво	напр едни ниво	
УПОЗНАЈ ЖИВИ СВЕТ СВОЈЕ ОКОЛИНЕ				- рад са подацима и различитим врастама текстова; - вештина прикупљања и обраде података, евалуација; - вештине изражавања, саопштавања и аргументовања;
ЗНАЧАЈ ЖИВОГ СВЕТА ЗА ЧОВЕКА				- рад са подацима и различитим врастама текстова; - вештина прикупљања и обраде података, евалуација; - вештине изражавања, саопштавања и аргументовања;
ПОМОЗИМО ДА ПРЕЖИВЕ				- рад са подацима и различитим врастама текстова; - вештина прикупљања и обраде података, евалуација; - вештине изражавања, саопштавања и аргументовања;
ЈА ЧУВАМ ПРИРОДУ				- рад са подацима и различитим врастама текстова; - вештина прикупљања и обраде података, евалуација; - вештине изражавања, саопштавања и аргументовања;

начин оцењивања ученика	Динамика
Усмена провера постигнућа	/
Писмена провера постигнућа	/
Практичан рад:	Током првог полугодишта: - гајење лековитог и/или зачинског биља
Оцењивање активности ученика и резултата његовог рада: -излагање и представљање -учешће у дебати и дискусији -учешће у различитим облицима групног рада -рад на пројектима -оцењивање свески	Током првог полугодишта: - израда јеловника; графикана и сликовних панова и презентација (нпр. PowerPoint); израда дигиталног хербаријума/инсектикаријума Током другог полугодишта: - израда графикана и сликовних панова и презентација (нпр. PowerPoint) о рационалној употреби енергије и воде у мом домаћинству, школи и/или израда бонтона понашања у природи (онлајн, пано, презентација, свеска); Активност на часу: по једном у сваком полугодишту Пројектни задатак у другом полугодишту: Помозимо да преживе

Предмет: Моја животна средина

разред: седми

тема	стандарди постигнућа			процењују се:
	основни ниво	средњи ниво	напредни ниво	
Положај и улога човека у природи..	..дефинише предмет проучавања активности..	..наводи и објашњава поделу „улога“ у друштву и циљу очувања природе на глобалном нивоу..	..објашњава значај проучавања активности, мера и начина очувања животне средине на глобалном нивоу..	- вештине развијања и образовања за заштиту животне средине.. - вредности, ставови, вештине и понашања у складу са одрживим развојем

				• развијање здравог односа према себи и другима • примењивање рационалног коришћења природних ресурса • стицање способност за уочавање формулисање, анализирање и решавање проблема • развијање радозналости, активно учествовање и одговорност • развијање свести о личном ангажовању у заштити и очувању животне средине
Природна богатства и одрживо коришћење	- дефинише појам и распрострањеност природних богатстава..	- наводи и објашњава везу природе и потенцијалног природног богатства..	- објашњава значај проучавања распрострањености, потреба и искористивости постојећег и потенцијалног природног богатства на глобалном нивоу..	• вештине развијања и образовања за заштиту животне средине • вредности, ставови, вештине и понашање у складу са одрживим развојем • развијање здравог односа према себи и другима • примењивање рационалног коришћења природних ресурса • стицање способност за уочавање формулисање, анализирање и решавање проблема • развијање радозналости, активно учествовање и одговорност • развијање свести о личном ангажовању у заштити и очувању животне средине
Извори и последице загађења животне средине	- дефинише појам извора загађења и последица	- наводи и објашњава везу извора загађења, последица и начине	-објашњава значај очувања одрживог развоја планете уопштено..	• вештине развијања образовања за заштиту животне средине

	истих по животну средину..	очувања животне средине на глобалном нивоу..		• вредности, ставови, вештине и понашања у складу са одрживим развојем • развијање здравог односа према себи и другима • примењивање рационалног коришћења природних ресурса • стицање способност за уочавање формулисање, анализирање и решавање проблема • развијање радозналости, активно учествовање и одговорност • развијање свести о личном ангажовању у заштити и очувању животне средине
Биодиверзитет и биолошка разноврсност	-дефинише појам – биодиверзитет..	- наводи и објашњава значај биолошке разноврсности..	- објашњава узрочно-последичне везе и значај истих у циљу заштите животне средине на глобалном нивоу..	• развијање вештина и образовања за заштиту животне средине • вредности, ставови, вештине и понашања у складу са одрживим развојем • развијање здравог односа према себи и другима • примењивање рационалног коришћења природних ресурса • стицање способност за уочавање формулисање, анализирање и решавање проблема • развијање радозналости, активно учествовање и одговорност • развијање свести о личном ангажовању у заштити и очувању животне средине

начин оцењивања ученика	Динамика
Усмена провера постигнућа	4 пута током школске године: 1 Положај и улога човека у природи.. 2 Природна богатства.. 3 Извори и последице загађења животне средине.. 4 Биодиверзитет..
Писмена провера постигнућа	- писмена провера рада - комплементарна је са практичним радом ученика утврђеним планом..
Практичан рад	3 практична рада током школске године: 1 израда „модела“ понашања човека – и посета у оквиру институција општине Звездара -у активностима заштите животне средине – по избору.. 2 анализа практично обављеног истраживања природног богатства нашег града.. 3 Посета Геометеоролошке школе – и вршњачка сарадња на мерењу загађености ваздуха нашег града..
Оцењивање активности ученика и резултата његовог рада: -излагање и представљање -учешће у дебати и дискусији -учешће у различитим облицима групног рада -рад на пројектима -оцењивање свески	Оцена обухвата посебне активности и ангажованост ученика на часовима током школске године – према интересним сферама – индивидуално – унутар тематских целина.. Такође, вођење „личног“ речника нових појмова..као и дебату иницирану наметнутим темама и физичко-географским појавама уопштено..

ПРОГРМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

Српски језик

I разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Почетно читање и писање	9
2.	Језичка култура	3
3.	Језик (граматика и правопис; ортоепија)	5
4.	Књижевност	1
Укупан број часова на годишњем нивоу:		18

II разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Књижевност	4
2.	Језик (граматика и правопис)	6
3.	Језичка култура	8
Укупан број часова на годишњем нивоу:		18

III разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Језик (граматика и правопис)	10
2.	Језичка култура (усмено и писмено изражавање)	6
3.	Књижевност	2
Укупан број часова на годишњем нивоу:		18

IV разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Књижевност	3
2.	Култура изражавања	5
3.	Језик (граматика и правопис)	10
Укупан број часова на годишњем нивоу:		18

V разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Језик(правопис)	6
2.	Језик(граматика)	6
3.	Језичка култура (усмено изражавање)	6
4.	Књижевност (лирика, епика, драма)	6
5.	Језик (ортоепија)	6
6.	Језичка култура (писмено изражавање)	6

VI разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Језик(правопис)	6
2.	Језик(граматика)	6
3.	Језичка култура (усмено изражавање)	6
4.	Књижевност (лирика, епика, драма)	6
5.	Језик (ортоепија)	6
6.	Језичка култура (писмено изражавање)	6
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Књижевност (лирика ,епика,драма,научнопопуларни и информативни текстови)	6
2.	Језик (граматика)	6
3.	Језик(правопис)	6
4.	Језик (ортоепија)	6
5.	Језичка култура(писмено изражавање)	6
6.	Језичка култура(усмено изражавање)	6
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Књижевност (лирика ,епика,драма,научнопопуларни и информативни текстови)	6
2.	Језик (граматика)	6
3.	Језик(правопис)	6
4.	Језик (ортоепија)	4
5.	Језичка култура(писмено изражавање)	6
6.	Језичка култура(усмено изражавање)	6
Укупан број часова на годишњем нивоу:		34

Енглески језик

III разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
	Вокабулар	18
	Граматика	18
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

IV разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
	Читање	9
	Писање	9
	Вокабулар	9
	Граматика	9
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

V разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Hobbies and interests	2
2.	Describing places	2
3.	Present Simple/Present Continuous	5
4.	Writing an email	2
5.	Past SimpleTense	5
6.	Countable/uncountable nouns	2
7.	Writing an article	2
8.	Future- be going to, will	4
9.	Writing practice-dictation	4
10.	Grammar and vocabulary revision	8
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VI разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Лични идентитет	2
2.	Живот у градовима	4
3.	Слободно време – забава, разонода, хобији	4
4.	Временско искуство и доживљај времена	9
5.	Живи свет - природа	4
6.	Школа	3
7.	Исхрана – гастрономске навике	3
8.	Спорт	2
9.	Емоције	3
10.	Клима и временске прилике	2
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Present Tenses	4
2.	Past Simple/Past Continuous	4
3.	Present Perfect	4
4.	Question Tags	2
5.	Writing practice-dictations	4
6.	Reading and speaking	4
7.	Adjectives with –ed or -ing	2
8.	Passive Voice	4
9.	Conditional sentences	3
10.	Preparing for tests	5
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Introduction - present simple and present continuous	3
2.	Lost and found - present perfect, past simple, past continuous, past perfect v. Past simple	5
3.	Choices – place and time - will for predictions, first conditional, present continuous for future arrangements	5
4.	Feelings - second conditional, word formation – verbs and nouns, reflexive pronouns, third conditional	6
5.	Discovery - prepositions in, on, at; gerund; separable and inseparable phrasal verbs	4
6.	About me - the passive, modal verbs with the passive	6
7.	The law - reported speech – statements –(he / she says that..., he / she said that...), indirect questions	5
Укупан број часова на годишњем нивоу		34

Немачки језик

V разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Упитне реченице а упитним речима: wer? was? wie? wo?	2
2.	Треће лице јединице презента, личне заменице er и sie.	2
3.	Личне заменице у акузативу	2
4.	Личне заменице у дативу	2
5.	Негација nicht	2

6. Одређени и неодређени члан	2
7. Присвојне заменице	2
8. Презент слабих глагола	2
9. Презент јаких глагола	4
10. Глаголи са одвојивим префиксима	4
11. Повратни глаголи са акузативом и дативом	2
12. Императив	2
13. Негација kein , разлика nicht- kein	2
14. Модални глаголи	4
15. Претерит глагола sein, haben, werden	2
Укупан број часова на годишњем нивоу:	36

VI разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Род именица	3
2.	Редни бројеви	2
3.	Презент	4
4.	Придеви	3
5.	Имеперфекат глагола „имати“ и „бити“	3
6.	Перфекат	5
7.	Предлози	3
8.	Безлични глаголи	1
9.	Мере и количине	1
10.	Модални глаголи	3
11.	W-питања	2
12.	Прилози	2
13.	Личне заменице	3
14.	Негација „kein“	1
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Придевска деklinација	3
2.	Модални глаголи у презенту и претериту	2

3. Темпоралне реченице (Wenn /Sätze)	3
4. Кондиционалне реченице (Wenn/Sätze)	2
5. Dass-/obSätze	3
6. Weil/Sätze	3
7. W-Sätze	2
8. Als/Satz	2
9. Предлози са акузативом или дативом	4
10. Прилози	2
11. Основни и редни бројеви	3
12. Претерит помоћних глагола	2
13. Релативна заменица у номинативу и акузативу	2
14. Императив	2

Укупан број часова на годишњем нивоу: 36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
	Freundschaft	7
	Unsere (digitale) Schule	7
	Auf Klassenfahrt	6
	Bist du fit?	6
	Meine Zukunft, meine Pläne...	6
	Wer war Mileva Maric?	2

Укупан број часова на годишњем нивоу 34

Историја

V разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	ПРОШЛОСТ: Рачунање времена Хронологија	6
2.	ПРАИСТОРИЈА: Подела праисторије Основне одлике	6
3.	СТАРИ ИСТОК: Државе Старог истока Култура, веровања и научна достигнућа народа Старог истока	6
4.	СТАРА ГРЧКА: Најстарији период грчке историје Полиси – Спарта и Атина – основне одлике Грчко – персијски ратови Култура и веровања	8
5.	ХЕЛЕНИЗАМ: Александар Македонски	4
6.	СТАРИ РИМ: Настанак Рима Успон римске државе	6

Укупан број часова на годишњем нивоу: 36

VI разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Основи проучавања прошлости	6
2.	Европа, средоземље и српске земље у раном средњем веку	10
3.	Европа, средоземље и српске земље у позном средњем веку	10
4.	Европа, средоземље и српске земље у раном новом веку (прединдустријско доба)	10

Укупан број часова на годишњем нивоу: 36

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Основи проучавања прошлости	6
2.	Европа, свет, српска држава и народ на почетку индустријског доба (до средине 19. века)	10
3.	Европа, свет, српска држава и народ у другој половини 19. века	10
4.	Европа, свет, српска држава и народ на почетку 20. века	10

Укупан број часова на годишњем нивоу: 36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Коришћење историјске карте у савладавању градива историје из новог века и савременог доба (општа и национална историја)	10
2.	Садржаји према потребама ученика	10
3.	Савладавање значења кључних појмова из историје новог века и савременог доба (општа и национална историја)	8
4.	Коришћење ликовног и текстуалног материјала у савладавању градива историје новог века и савременог доба (општа и национална историја)	6

Укупан број часова на годишњем нивоу: 34

Географија

V разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Васиона и Земља	6
2.	Облик и кретања Земље	6
3.	Унутрашња грађа и рељеф Земље	9

4.	Ваздушни омотач Земље	6
5.	Водена Земљи	6
6.	Биљни и животињски свет на Земљи	3
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VI разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Друштво и географија	1
2.	Географска карта	10
3.	Становништво	4
4.	Насеља	3
5.	Привреда	6
6.	Држава и интеграциони процеси	3
7.	Географија Европе	9
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
	Европа/општи преглед	5
	Азија/општи преглед	5
	Африка/општи преглед	7
	Северна Америка/општи преглед	5
	Јужна Америка/општи преглед	5
	Аустралија и Океанија/општи преглед	4
	Поларне области/општи преглед	3
	Глобализација	2
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Географски положај, границе и величина Србије	1
2.	Природно-географске одлике Србије	15
3.	Становништво и насеља Србије	5
4.	Срби ван граница Србије	2
5.	Привреда Републике Србије	9
6.	Србија и савремени интеграциони процеси	1

Укупан број часова на годишњем нивоу:

34

Биологија**V разред**

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Порекло и разноврсност живота	19
2.	Живот у екосистему	6
3.	Наслеђивање и еволуција	3
4.	Јединство грађе и функције као основа живота	4
5.	Човек и здравље	4
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VI разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	19
2.	Живот у екосистему	6
3.	Наслеђивање и еволуција	5
4.	Порекло и разноврсност живог света	2
5.	Човек и здравље	4
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Наслеђивање и еволуција	4
2.	Јединство грађе и функције	14
3.	Порекло и разноврсност живота	4
4.	Живот у екосистему	9
5.	Човек и здравље	5
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	13
2.	Човек и здравље	5
3.	Порекло и разноврсност живог света	5

4.	Наслеђивање и еволуција	5
5.	Живот у екосистему	6
Укупан број часова на годишњем нивоу:		34

Хемија

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Хемија као експериментална наука и хемија у свету око нас	1
2.	Хемијска лабораторија	3
3.	Атоми и хемијски елементи	5
4.	Молекули елемената и једињења, јони и јонска једињења	5
5.	Хомогене и хетерогене смеше	6
6.	Хемијске реакције и хемијске једначине	4
7.	Израчунавање у хемији	6
8.	Водоник и кисеоник и њихова једињења. Соли	5
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
	Метали, оксиди и хидроксиди метала	5
	Неметали, оксиди неметала, киселине	5
	Соли - добијање, својства и примена	4
	Органска једињења и њихова општа својства	1
	Угљоводоници	6
	Органска једињења са кисеоником	4
	Биолошки важна органска једињења	6
	Хемија животне средине	3
Укупан број часова на годишњем нивоу		34

Физика

VI разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Увод	1
2.	Кретање	7
3.	Сила	8
4.	Мерење	7
5.	Маса и густина	8
6.	Притисак	5

Укупан број часова на годишњем нивоу: 36

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Сила и кретање	13
2.	Кретање тела под дејством силе теже, силе трења	6
3.	Равнотежа тела	6
4.	Механички рад енергија и снага	9
5.	Топлотне појаве	2

Укупан број часова на годишњем нивоу: 36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Осцилације и таласи	4
2.	Светлосне појаве	8
3.	Електрично поље	6
4.	Електрична струја	10
5.	Магнетно поље	3
6.	Елементи атомске и нуклеарне физике	3

Укупан број часова на годишњем нивоу: 34

Математика

I разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Бројеви, сабирање и одузимање до 100 (без прелаза)	7
2.	Мерење и мере	3
3.	Геометрија	5
4.	Решавање задатака по избору ученика	3

Укупан број часова на годишњем нивоу: 18

II разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Природни бројеви до 100	12
2.	Мерење и мере	3

3.	Геометријски облици	3
Укупан број часова на годишњем нивоу:		18
III разред		
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Блок бројева до 1000	10
2.	Мерење и мере	3
3.	Геометријска тела и фигуре њихови међусобни односи	5
Укупан број часова на годишњем нивоу:		18
IV разред		
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Скуп природних бројева	7
2.	Мерење и мере	3
3.	Геометрија	5
Укупан број часова на годишњем нивоу:		18
V разред		
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Природни бројеви и дељивост-први део	6
2.	Природни бројеви и дељивост-други део	2
3.	Основни појмови геометрије	4
4.	Угао	4
5.	Разломци	14
6.	Осна симетрија	6
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36
VI разред		
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Цели бројеви	7
2.	Рационални бројеви	11
3.	Троугао	8
4.	Четвороугао	5
5.	Површина троугла и четвороугла	5
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Реални бројеви	6
2.	Питагорина теорема и њене примене	5
3.	Цели и рационални алгебарски изрази	12
4.	Многоугао	6
5.	Круг	5
6.	Обрада података	2
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Сличност	4
2.	Тачка, права и раван	2
3.	Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом	6
4.	Призма	3
5.	Пирамида	4
6.	Линеарна функција	3
7.	Гrafичко представљање статистичких података	1
8.	Системи линеарних једначина са две непознате	4
9.	Ваљак	2
10.	Купа	3
11.	Лопта	2
Укупан број часова на годишњем нивоу:		34

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

V разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	ИКТ	5
2.	Дигитална писменост	2
3.	Рачунарство	8
Укупан број часова на годишњем нивоу:		15

VI разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	ИКТ	4

2.	Дигитална писменост	1
3.	Рачунарство	10
Укупан број часова на годишњем нивоу:		15

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	ИКТ	4
2.	Дигитална писменост	1
3.	Рачунарство	10
Укупан број часова на годишњем нивоу:		15

VIII разред

р. бр.	Теме	Број часова за тему
	ИКТ	4
	Дигитална писменост	1
	Рачунарство	10
Укупан број часова на годишњем нивоу		15

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

Српски језик

V разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Језик(правопис)	6
2.	Језик(граматика)	6
3.	Језичка култура (писмено изражавање)	6
4.	Књижевност (лирика, епика, драма)	6
5.	Језичка култура(усмено изражавање)	6
6.	Језик(ортоепија)	6
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

VI разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Језик (правопис)	6
2.	Језик(граматика)	6
3.	Књижевност (лирика, епика, драма ,научнопопуларни текстови)	6
4.	Језичка култура(усмено изражавање)	6
5.	Језичка култура (писмено изражавање)	6
6.	Језик (ортоепија)	6
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Језик (правопис)	6
2.	Језик(граматика)	6
3.	Књижевност (лирика, епика, драма ,научнопопуларни текстови)	6
4.	Језичка култура(усмено изражавање)	6
5.	Језичка култура (писмено изражавање)	6
6.	Језик (ортоепија)	6
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Језик(правопис)	6
2.	Језик(граматика)	6
3.	Језичка култура (писмено изражавање)	6
4.	Књижевност (лирика, епика, драма)	6
5.	Језичка култура(усмено изражавање)	6
6.	Језик(ортоепија)	4
Укупан број часова на годишњем нивоу:		34

Енглески језик

V разред

п.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Extra listening and speaking	8
2.	Writing	7
3.	Culture	7
4.	Vocabulary bank	7
5.	Curriculum extra	7
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VI разред

п.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Starter unit – family and school (to be, subject pronouns, possessive`s)	1
2.	Unit 1 – possessions – talking about possessions and school rules, free time activities, writing about likes and dislikes (present simple)	4
3.	Unit 2 – home – understanding adverbs and postcards, making requests and compromises, contrasting present actions with routines (present simple and present continuous)	4
4.	Unit 3 – looking back – talking about past events, talking about experiences in the past and describing a past event (past simple)	4
5.	Unit 4 – dare – famous people, talking about amazing experiences (past continuous)	4
6.	Unit 5 – clever – skills and people, child prodigies, abilities (can and could)	3
7.	Unit 6 – life in numbers – making predictions, talking about people`s personality (will, won`t)	3
8.	Skills extra 1 – compound nouns, articles (definite and indefinite)	2
9.	Unit 7 – sport for all – understanding an interview, plans and predictions, writing a formal letter (will, going to)	3
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VII разред

п.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Present Tenses	3
2.	Past Tenses	3
3.	Modals	3
4.	Passive Voice	3
5.	Conditional sentences	3

6. Speaking practice(describing, expressing,responding to news)	5
7. Intonation and pronunciation	3
8. Develop writing	5
9. Culture	5
10. Songs	3
Укупан број часова на годишњем нивоу:	36

VIII разред

п.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Introduction - what do you like? (talking about likes and dislikes; present simple), (present simple & present continuous)	3
2.	Lost and found - talking about the past; present perfect, past simple, past continuous, talking about the past; past perfect v. Past simple	5
3.	Choices - talking about the future; will for predictions, giving advice; first conditional, talking about arrangements; present continuous for future arrangements	5
4.	Feelings - second conditional, word formation – verbs and nouns, giving warnings and advice; reflexive pronouns, third conditional	6
5.	Discovery - asking questions; prepositions in, on, at; gerund; separable and inseparable phrasal verbs	5
6.	About me - talking about buying and selling; the passive, describing places, modal verbs with the passive	5
7.	The law - reported speech – statements – he / she says that..., statements – he / she said that...), indirect questions (reported questions – he / she wants to know...)	5
Укупан број часова на годишњем нивоу		34

Немачки језик

V разред

п.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Modul 1: Lesen	6
2.	Modul 2: Hören	6
3.	Modul 3: Schreiben	6
4.	Modul 4: Sprechen	6
5.	Modul 5: Simulation Goethe-Zertifikat A1/ Start Deutsch 1	12
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VI разред

п.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Modul 1: Lesen	7
2.	Modul 2: Hören	7
3.	Modul 3: Schreiben	7
4.	Modul 4: Sprechen	7
5.	Modul 5: Simulation Goethe-Zertifikat A1/ Start Deutsch 1	8
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VII разред

п.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Modul 1: Lesen	6
2.	Modul 2: Hören	6
3.	Modul 3: Schreiben	6
4.	Modul 4: Sprechen	6
5.	Modul 5: Simulation Goethe-Zertifikat A1/ Start Deutsch 1	12
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VIII разред

п.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Modul 1: Hören	7
2.	Modul 2: Lesen	7
3.	Modul 3: Schreiben	7
4.	Modul 4: Sprechen	7
5.	Modul 5: Simulation Goethe-Zertifikat A2, Start Deutsch 2	6
Укупан број часова на годишњем нивоу:		34

Историја

V разред

п.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	ПРОШЛОСТ: Материјали за писање Хијероглифи – папирус Клинасто писмо – глинене таблице	6
2.	СТАРИ ИСТОК: Свакодневни живот једног фараона	8

Свакодневни живот народа Старог Истока Балсамовање
Египатска божанства

3.	СТАРА ГРЧКА: Највећи јунаци Хомерових епова Златно доба Атине Грчки митов Културно наслеђе старе Грчке	8
4.	ХЕЛЕНИЗАМ: Живот Александра Македонског Александрија Седам светских чуда античког света	8
5.	СТАРИ РИМ: Свакодневни живот у Старом Риму Римска војска Гај Јулије Цезар Римски цареви рођени на тлу Србије	8

Укупан број часова на годишњем нивоу: 36

VI разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Основи проучавања прошлости	1
2.	Европа, средоземље и српске земље у раном средњем веку	5
3.	Европа, средоземље и српске земље у позном средњем веку	5
4.	Европа, средоземље и српске земље у раном новом веку (преиндустријско доба)	5
5.	Припремна настава за такмичење	10
6.	Пројектна настава	10
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	1
2.	Европа, свет, српска држава и народ на почетку индустријског доба (до средине 19. Века)	5
3.	Европа, свет, српска држава и народ у другој половини 19. века ВЕКУ	5
4.	Европа, свет, српска држава и народ на почетку 20. века	5
5.	Припремна настава за такмичење	10
6.	Пројектна настава	10
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Пројекат – Велики рат	10

2.	Историја Београда	8
3.	Садржаји према интересовању ученика	6
4.	Припрема ученика за такмичење	8
Укупан број часова на годишњем нивоу:		34

Географија

V разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Васиона и Земља	6
2.	Облик и кретања Земље	6
3.	Унутрашња грађа и рељеф Земље	9
4.	Ваздушни омотач Земље	6
5.	Водена Земљи	6
6.	Биљни и животињски свет на Земљи	3
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VI разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Друштво и географија	1
2.	Географска карта	8
3.	Становништво	6
4.	Насеља	3
5.	Привреда	6
6.	Држава и интеграциони процеси	3
7.	Географија Европе	9
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
	Европа/перспективе	5
2.	Азија/перспективе	5
3.	Африка/континент који нестаје	7
4.	Северна Америка/природа, друштво, традиција, култура	5
5.	Јужна Америка/природа, друштво, традиција, култура	5
6.	Аустралија и океанија/природа, перспективе	4
7.	Поларне области/истраживања, перспективе	3

8.	Глобализација	2
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Географски положај, границе и величина Србије	1
2.	Природно-географске одлике Србије	26
3.	Становништво и насеља Србије	2
4.	Срби ван граница Србије	1
5.	Привреда Републике Србије	2
6.	Србија и савремени интеграциони процеси	1
7.	Географија локалне средине	1
Укупан број часова на годишњем нивоу:		34

Биологија

V разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Порекло и разноврсност живота	19
2.	Живот у екосистему	6
3.	Наслеђивање и еволуција	3
4.	Јединство грађе и функције као основа живота	4
5.	Човек и здравље	4
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VI разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	18
2.	Живот у екосистему	7
3.	Наслеђивање и еволуција	4
4.	Порекло и разноврсност живог света	3
5.	Човек и здравље	4
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
-------	------	---------------------

1.	Наслеђивање и еволуција	4
2.	Јединство грађе и функције	14
3.	Порекло и разноврсност живота	4
4.	Живот у екосистему	9
5.	Човек и здравље	5
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	13
2.	Човек и здравље	5
3.	Порекло и разноврсност живог света	5
4.	Наслеђивање и еволуција	5
5.	Живот у екосистему	6
6.	Јединство грађе и функције као основа живота	13
Укупан број часова на годишњем нивоу:		34

Хемија

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Хемија као експериментална наука и хемија у свету око нас	1
2.	Хемијска лабораторија	2
3.	Атоми и хемијски елементи	5
4.	Молекули елемената и једињења, јони и јонска једињења	6
5.	Хомогене и хетерогене смеше	5
6.	Хемијске реакције и хемијске једначине	5
7.	Израчунавање у хемији	6
8.	Водоник и кисеоник и њихова једињења. Соли	6
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Метали, оксиди и хидроксиди метала	7
2.	Неметали, оксиди неметала, киселине	6
3.	Соли - добијање, својства и примена	5
4.	Органска једињења и њихова општа својства	1
5.	Угљоводоници	5
6.	Органска једињења са кисеоником	5
7.	Биолошки важна органска једињења	4
8.	Хемија животне средине	1
Укупан број часова на годишњем нивоу:		34

Физика

VI разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Кретање	11
2.	Сила	8
3.	Мерење	6
4.	Маса и густина	7
5.	Притисак	4
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Сила и кретање	13
2.	Кретање тела под дејством силе теже. Силе трења	6
3.	Равнотежа тела	6
4.	Механички рад и енергија. Снага	8
5.	Топлотне појаве	3
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Осцилације и таласи	4
2.	Светлосне појаве	8
3.	Електрично поље	6
4.	Електрична струја	10
5.	Магнетно поље	3
6.	Елементи атомске и нуклеарне физике	3
Укупан број часова на годишњем нивоу:		34

Математика

III разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Бројеви	18
2.	Мерење и мере	6
3.	Геометрија	12
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

IV разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Скуп природних бројева	18
2.	Мерење и мере	6
3.	Површина и запремина	12
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

V разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Коцка и квадар (површина и запремина)	3
2.	Природни бројеви и дељивост (Прости и сложени бројеви, НЗД и НЗС)	6
3.	Скупови и скуповне операције	5
4.	Основни појмови геометрије	4
5.	Пребројавање скупова тачака, фигура и бројева	3
6.	Угао	4
7.	Једнакост и упоређивање разломака	2
8.	Сабирање и одузимање разломака	5
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VI разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Операције са разломцима	2
2.	Примене разломака (једначине и неједначине, проценти)	2
3.	Осна симетрија	2
4.	Цели бројеви и операције с њима	2
5.	Троугао (углови троугла, врсте троуглова, односи страница и углова)	2
6.	Дељивост, прости и сложени бројеви	3
7.	Еуклидов алгоритам	3
8.	Сабирање и одузимање рационалних бројева	3
9.	Пребројавање скупова тачака, фигура и бројева	2

10. Дирихлеов принцип	3
11. Троугао (подударност, центри описане и уписане кружнице).	3
12. Операције са рационалним бројевима, једначине и неједначине	3
13. Геометријски доказ	3
14. Диофантове једначине (у скупу целих бројева)	3
Укупан број часова на годишњем нивоу:	36

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Четвороугао	2
2.	Површина троугла и четвороугла	2
3.	Квадрирање и кореновање	2
4.	Ирационални бројеви	2
5.	Операције с реалним бројевима	2
6.	Питагорина теорема и примене	2
7.	Пропорције, проценти и примене	2
8.	Херонова формула и примене	2
9.	Степени и операције с њима	2
10.	Значајне тачке троугла	2
11.	Увод у комбинаторику	2
12.	Решавање проблема коришћењем последње цифре	2
13.	Полиноми и примене (једнакости и неједнакости, једначине и неједначине, дељивост)	2
14.	Многоугао	2
15.	Алгебарски разломци	2
16.	Примена Дирихлеовог принципа у геометрији	3
17.	Диофантове једначине (примена алгебарских трансформација)	3
Укупан број часова на годишњем нивоу:		36

VIII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Многоугао	2
2.	Круг	2
3.	Сличност	2
4.	Тангентни и тетивни четвороугао	3
5.	Тачка, права и раван	2

6. Линеарне једначине и неједначине и примене	2
7. Једначине с апсолутним вредностима	2
8. Линеарне Диофантове једначине	3
9. Призма	2
10. Пирамида	2
11. Нелинеарне Диофантове једначине	3
12. Линеарна функција	2
13. Конгруенције по модулу	2
14. Неједнакости и примене	2
15. Елементарни проблеми екстремних вредности	3
Укупан број часова на годишњем нивоу:	34

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

V разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	ИКТ	5
2.	Дигитална писменост	2
3.	Рачунарство	8
Укупан број часова на годишњем нивоу:		15

VI разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	ИКТ	4
2.	Дигитална писменост	1
3.	Рачунарство	10
Укупан број часова на годишњем нивоу:		15

VII разред

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	ИКТ	4
2.	Дигитална писменост	1
3.	Рачунарство	10
Укупан број часова на годишњем нивоу:		15

VIII разред

р. бр.	Теме	Број часова за тему
1.	ИКТ	5
2.	Дигитална писменост	1
3.	Рачунарство	9
Укупан број часова на годишњем нивоу		15

ПЛАН И ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВА У ПРИРОДИ

ЕКСКУРЗИЈЕ

Екскурзија се у основној школи обавља као ваннаставни облик васпитног рада. Њена важност огледа се у специфичности културног и рекреативног рада.

Циљ екскурзије је савлађивање дела наставног програма, непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа. Чињеница је да ни најсавременија наставна технологија, као ни средства јавног информисања не остављају толико упечатљив утисак код ученика, колико оно што се непосредно, дубоко емотивно доживи на екскурзији. Осим специфичног усвајања градива и очигледне наставе, екскурзија омогућава боље упознавање ученика и наставника, што утиче на њихову даљу сарадњу.

Задаци екскурзије су:

- Да код ученика развије способност посматрања, опажања и уочавања одређених предмета, објеката и појава;
- Да допринесе продубљивању, проширивању и обогаћивању знања код ученика;
- Да развија љубав ученика према природи;
- Да развија смисао за лепо и изграђује естетске потребе и навике;
- Да допринесе јачању физичких способности и омогућује рекреацију и релаксацију ученика;
- Да допринесе бољем и свестранијем упознавању ученикове личности и успостављању ближих односа између ученика и наставника.

Генерациски план екскурзија заснива се на узрасту ученика, његовим психо-физичким способностима, наставном плану и програму и упознавању наше земље.

Екскурзија обавезује све наставнике и све ученике (учеснике екскурзије) да се активно укључе у припрему и реализацију екскурзије. Припреме се врше на часовима редовне и додатне наставе и секција; ученици добијају додатну литературу за припреме и задатке које треба реализовати на путовању.

Одељенски старешина мора обавити све организационе припреме.

Директор именује стручног вођу пута и ангажује туристичку агенцију на основу понуда. Извештај о изведеној екскурзији састоји се од програма екскурзије и оцене о реализацији плана и програма и квалитету пружених услуга.

Ток екскурзије, реализацију циљева, садржаје и активности разматрају одељенска већа, стручна већа и Савет родитеља. Значајно је у извештају истаћи и пропусте у раду свих чинилаца у реализацији екскурзије.

Екскурзију финансирају родитељи, а може се извести ако се пријави више од 80% ученика.

Први разред

Циљ екскурзије: Непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.

Задаци екскурзије: Проучавање објеката и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и еколошке навике; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање

позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.

Дестинација 1: Београд - Пећинци (Музеј Хлеба) - Бојчинска Шума -Београд

Садржај:

- разгледање Музеја хлеба у Пећинцима - упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и упознавање са прерадом природних сировина и различитим делатностима људи;
- упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине - посета и разгледање Музеја ваздухопловства;
- посматрање карактеристичних биљака и животиња у Бојчинској шуми (обилазак станишта биљака и животиња);
- развијање способности оријентације у простору и времену.

Дестинација 2: Београд – Винча – Радмиловац – Београд

Садржај:

- упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине - посета и разгледање налазишта Винча - Бело брдо;
- Одлазак и обилазак Огледног добра Пољопривредног факултета - Радмиловац – Центар за рибарство и примењену хидробиологију „ Мали Дунав“ (пецање, кутак мудрости, возња чамцима, биљни и животињски врт, дружење са кои шаранима, предавање у летњој учионици, акваријум, Аласка кућа, полигон са базенима за експерименте, висећи мост и острво), Праисторијско насеље.
- Радионица у Радмиловцу
- развијање способности оријентације у простору и времену.

Дестинација 3. Београд - Авала – Шупља стена - Београд

Садржај:

- уочавање облика рељефа у околини и посматрање карактеристичних биљака и животиња на Авали;
- разгледање знаменитости – Споменик незнаном јунаку и Авласки торањ - упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја;
- развијање способности оријентације у простору и времену.

Други разред

(1 дан)

Циљ екскурзије: непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини кроз активно усвајање наставних садржаја, оспособљавање за примену знања у практичном животу, као и васпитавање за живот и рад у колективу, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.

Задачи екскурзије: проучавање објеката и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и еколошке навике; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.

Дестинација 1: Београд – Бранковина – Ваљево - Београд

Садржај:

- Бранковина, обилазак Спомен-комплекса Бранковина: Десанкиног гроба, старе школе, нове школе, вајата Љубе Ненадовића, цркве Св. Арханђела задужбине проте Матеје Ненадовића и црквене порте где се налазе гробови Ненадовића - упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја.
- Ваљево, посета Музеју града поставка III димензија, и Муселимовом конаку, у централној зони града и разгледање споменика војводе Живојина Мишића и Десанке Максимовић са обиласком града и разгледањем најстарије улице у Ваљеву која носи назив Тешњар - упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја, развијање способности оријентације у простору и времену.
- Развијање другарстава, колективног духа, одговорности, развијање родољубља.

Дестинација 2: Београд- Мали Иђош - Салаш Катаи - Београд

Садржај:

- Катаи салаш - Обилазак Катаи салаша, развијање способности оријентације у простору и времену, уочавање облика рељефа у околини и посматрање карактеристичних биљака и животиња, упознавање са различитим делатностима људи, упознавање са производњом хране.
- Мали Иђош, посета Музеју пекарства и етно-кућа фамилије Катаи, упознавање с прошлошћу и културном баштином и природним лепотама завичаја.

Дестинација 3: Београд - Нови Сад (Природњачки музеј) - Сремска Каменица (Кућа Ј.Ј.Змаја) – Стражилово - Београд

Садржај:

- Природњачки музеј у Новом Саду, посматрање карактеристичних биљака и животиња.
- Змајев музеј у Сремској Каменици, упознавање с прошлошћу и културном баштином.
- Упознавање са природним лепотама и еко-системом Фрушке горе.

- Развијање способности оријентације у простору и времену.

Трећи разред

(1 дан)

Циљекскурзије : Непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.

Задаци екскурзије: Проучавање објекта и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и еколошке навике; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева (Баната , Лозница – Мачвански округ); развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.

Дестинација 1: Београд - Ковачица - Царска Бара – Идвор (Пупинов Музеј) - Царска Бара (Салаш Луиза) – Дворац „Каштел“ Ечка – Београд

Садржај:

- Галерија слика наивне уметности у Ковачици – упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине.
- уочавање облика рељефа и површинских вода у околини и природно географских одлика Републике Србије – резерват природе Царска бара - Ечка.
- посета заштићеним природним подручјима – резерват природе.
- посматрање карактеристичних биљака и животиња на простору Царске баре (обилазак станишта биљака и животиња).
- Упознавање са ликом и делом славног научника Михајла Пупина
- Упознавање са културом и историјом током 19 века (Двеорац Каштел)
- развијање способности оријентације у простору и времену.

Дестинација 2: Београд– Манастир Трноша - Тршић - Београд

Садржај:

- Манастир Трноша: упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине.
- Упознавање са ликом и делом реформатора српског језика Вука Стефановића Караџића.
- Уочавање облика рељефа и површинских вода у околини и природно-географских одлика Републике Србије – обилазак парка са језером.
- Посматрање карактеристичних биљака и животиња.
- Развијање способности оријентације у простору и времену.

Дестинација 3: Београд – Суботица – Палић (ЗОО-врт) - Београд

Садржај:

- Суботица, боравак и разгледање центра града - упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине.
- Палић, посета ЗОО-врту, шетња и разгледање излетничко-спортско-културног комплекса Палићко језеро - посете заштићеним природним подручјима; - обилазак привредних друштава и јавних предузећа (упознавање с различитим делатностима људи, заштита животне средине и др.).
- Развијање способности оријентације у простору и времену.

Четврти разред

(1 дан)

Циљ екскурзије: Непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.

Задаци екскурзије: Проучавање објеката и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и еколошке навике; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.

Дестинација 1:

Београд – Топола – Оплепац – Рисовача - Аранђеловац – Буковичка бања - Београд

Садржај:

- Топола и Оплепац, обилазак спомен-комплекса (споменик Вожду Карађорђу, црква Пресвете Богородице, конак и музеј, Оплепац - црква Светог Ђорђа - задужбина Краља Петра I Карађорђевића; Кућа краља Петра I - обилазак маузолеја и галерије) - упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине.
- Аранђеловац, посећујемо пећину Рисовачу - уочавање облика рељефа и површинских вода у околини и природно-географских одлика Републике Србије.
- Буковичка бања – шетња, посматрање карактеристичних биљака и животиња (обилазак станишта биљака и животиња); развијање способности оријентације у простору и времену.

Дестинација 2:

Релација: Београд – Ергела Зобнатица - Суботица – Палић (ЗОО-врт) - Београд

Садржај:

- Посета ергели Зобнатица, обилазак музеја, галерије, ергеле - обилазак привредних друштава и јавних предузећа (прерада природних сировина, упознавање с различитим делатностима људи, заштита животне средине и др.); упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине.
- Суботица, боравак и разгледање центра града - упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине.

- Палић, посета ЗОО-врту, шетња и разгледање излетничко-спортско-културног комплекса Палићко језеро - посете заштићеним природним подручјима; - обилазак привредних друштава и јавних предузећа (упознавање с различитим делатностима људи, заштита животне средине и др.).

Дестинација 3:

Правац: Београд – Мишар – Текериш – Тршић – Коренита (манастир Троноша) - Београд

Садржај:

- Шабац, Мишар и посета музеју - упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазак музеја, културно-историјских споменика, етно-села, спомен-кућа знаменитих људи - научника, књижевника, уметника, војсковођа, државника и др.).
- Текериш, посета споменичком комплексу посвећеном Церској бици- упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазак музеја, културно-историјских споменика, етно-села, спомен-кућа знаменитих људи - научника, књижевника, уметника, војсковођа, државника и др.)
- Тршић, обилазак родног места Вука С. Караџића - упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазак музеја, културно-историјских споменика, етно-села, спомен-кућа знаменитих људи - научника, књижевника, уметника, војсковођа, државника и др.)
- Посету манастиру Троноши са црквом посвећеном Ваведењу пресвете Богородице из XV века (у оквиру њега је и Вуков меморијални музеј) - упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине.

Пети разред

(1 дан)

Циљ екскурзије: очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја, стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена, проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу, развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе, социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу, развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима, развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

Задаци екскурзије:

- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- очување природне дечје радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
- подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;
- развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;

- узнавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;
- узнавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;
- развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

Дестинација 1: Београд – Сремски Карловци - Нови Сад - Петроварадин - Београд.

Садржај:

- Нови Сад – узнавање са рељефом равничарског краја, река Дунав и канал Дунав – Тиса – Дунав (Географија). Такође, значајан је и за повезивање са градивом из Историје и Ликовне културе због архитектуре града кроз прожимање историзма и сецесије. Шетњом кроз Змај Јовину улицу, ученици се подсећају песника Јована Јовановића Змаја и његовог значаја за Српски језик и књижевност. Обилазак петроварадинске тврђаве приближиће ученицима богато културно и историјско наслеђе наше земље.
- Сремски Карловци - Ово место има велики значај за ученике, јер пружа корелацију између више предмета као што су Ликовна култура (значај сликара Паје Јовановића, као и фрескосликарство), Српски језик и књижевност (песник романтизма Бранко Радичевић и значај Карловачке гимназије за српски народ), Верска настава (Стари завет).

Дестинација 2: Београд – манастир Копорин – Стари Костолац (Виминацијум) – Смедерево – Београд.

Садржај:

- Манастир Копорин – значајан за предмете: Ликовна култура, Историја, Верска настава као црква Светог Стефана (задужбина деспота Стефана Лазаревића, сина кнеза Лазара).
- Стари Костолац (Виминацијум) – од изузетног значаја за предмете Историја и Ликовна култура, јер се ученици сусрећу са археолошким налазиштем и римским војним логором и градом римске провинције.
- Смедерево - град и седиште Подунавског округа, обиласком Смедеревске тврђаве – град проклете Јерине, ученици се блиско упознају и са градивом из Историје и једном од највећих средњовековних равничарских тврђава у Европи и последњем великом делу српске архитектуре из овог периода.

Дестинација 3: Београд – Манастир Манасија – Јагодина (Зоолошки врт, Музеј воштаних фигура) – Београд.

Садржај:

- Манастир Манасија – један од најзначајнијих споменика српске средњовековне културе и најзначајнија грађевина која припада такозваној „Моравској школи“.

- Зоолошки врт у Јагодини - један од четири зоолошка врта у Србији. Простире се на површини од 2,5 хектара, на терену на коме је претходно била ледина. У Врту се чува око 250 врста животиња, са преко 320 јединки.
- Музеј воштаних фигура - један од шест музеја на европском континенту, а први у Србији са ликовима из српске историје од Светог Саве до Војислава Коштунице и Владе Дивца.
- Пауза за ручак и слободно време у Јагодини у излетишту Поток

Шести разред

(1 дан)

Циљ екскурзије: савлађивање дела наставног плана и програма непосредним упознавањем појава, процеса и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног и историјског наслеђа и привредних достигнућа наше земље - у циљу одговарајућег ученичког поимања задатог и правилне примене у свакодневној пракси, непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја, стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена, проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу, развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе, социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу, развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима, развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

Задаци екскурзије:

- развијање ученичке способности посматрања и опажања и уочавање предмета, објеката и појава;
- свестрани развој ученичке личности - и одговарајуће формирање међуученичког и односа наставник – ученик;
- допринос продубљивању, проширивању и обогаћивању знања код ученика;
- развијање љубави ученика према природи;
- развијање смисла за лепо и изграђивање естетске потребе и навике;
- допринос јачању физичких способности и омогућавање рекреације и релаксације ученика;
- допринос бољем и свестранијем упознавању ученикове личности и успостављању ближих односа између ученика и наставника;
- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и игром;
- очување природне дечје радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
- подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;
- развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;
- упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;

-уознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;
-развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
-подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

Дестинација 1: Београд– Ковачица - Идвор – Каштел Ечка – Београд

Садржај:

- Ковачица: географија - Биологија / рељеф; еколошка геологија, заштита животне средине, Ликовна култура / колонија сликара наиваца; развијање и неговање естетских потреба ученика, Физичко и здравствено васпитање / допринос физичком развоју ученика; рекреациј, Историја / знаменито културолошко наслеђе.
- Идвор: Географија / рељеф; настанак; туризам, Биологија / специфичности биљног и животињског света, екологија, Ликовна култура / развијање и неговање естетских потреба ученика, Физичко и здравствено васпитање / допринос физичком развоју ученика, Историја-Физика-Математика / културолошко наслеђе Михајла Пупина.
- Уознавање са културом и историјом током 19. века (Дворац Каштел).

Дестинација 2: Београд– Ресавска пећина – Манасија - Свилајнац - Београд

Садржај:

- Ресавска пећина -Географија / рељеф, специфичности пећине, настанак, Биологија / заштита животне средине, Ликовна култура / развијање и неговање естетских потреба ученика, Физичко и здравствено васпитање / допринос физичком развоју ученика.
- Манасија, Историја / задужбина Деспота Стефана Лазаревића, Ликовна уметност / архитектура, фреске, манастир центар ресавске школе, орнаменти , розете, Српски језик / Деспот Стефан Лазаревић као књижевник.
- Свилајнац, Географија / рељеф, клима, хидрографија, привреда (пољопривреда, трговина), Историја / период српске деспотовине (културни просперитет), Физичко и здравствено васпитање / допринос физичком развоју ученика, Српски језик – пејзаж.

Дестинација 3: Београд - Манастир Месић - Вршачки Брег - Вршац – Девојачки Бунар – Београд

Садржај:

- Манастир Месић: Историја -Верска настава / храм манастира посвећен рођењу Светог Јована Крститеља. Ликовна култура / фреске; колонете; традиционални рашки стил архитектуре; неговање естетских потреба ученика, Физичко и здравствено васпитање / допринос физичком развоју ученика; рекреација.
- Вршачки брег, Географија / рељеф; настанак; туризам.
- Вршачко виногорје, културолошко наслеђе, Биологија / заштита животне средине; специфичности биљног (кострика..) и животињског (дивља патка, детлић, крагуј..) света, Ликовна

култура / развијање и неговање естетских потреба ученика, природне лепоте, Физичко и здравствено васпитање / физички развој ученика; рекреација.

- Вршац, Биологија / заштита животне средине, Географија / непосредна близина специфичног географског комплекса - Делиблатска пешчара; раскрсница Државног пута I реда М10, М18, рељеф, клима, облик, величина и историјат града, Ликовна уметност / архитектура; културно наслеђе Паје Јовановића, пејзаж, историја / средњовековно утврђење; знаменито историјско-културолошко наслеђе, Градска кућа, стара апотека, Народни музеј – најстарији у Војводини, Српски језик / наслеђе Јована Стерије Поповића (оснивање српске драме) -Верска настава / црква св.Герхарда од Сагрета – највећа римокатоличка црква у Србији.
- Девојачки бунар, физичко и здравствено васпитање / рекреација; допринос физичком развоју ученика, Географија / рељеф; „нетакнута“ природа; привреда (воћарство, пчеларство, виноградарство..); клима; туризам, Биологија / очување и неговање животне средине.

Седми разред

(2 дан)

Циљ екскурзије: савлађивање дела наставног програма, непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа. Чињеница је да ни најсавременија наставна технологија, као ни средства јавног информисања не остављају толико упечатљив утисак код ученика, колико оно што се непосредно, дубоко емотивно доживи на екскурзији. Осим специфичног усвајања градива и очигледне наставе, екскурзија омогућава боље упознавање ученика и наставника, што утиче на њихову даљу сарадњу.

Задаци екскурзије:

- развијање способности посматрања, опажања код ученика и уочавања одређених предмета, објеката и појав;
- допринос продубљивању, проширивању и обогаћивању знања ученика;
- развијање љубави ученика према природи;
- развијање смисла за лепо и изграђивање естетских потреба и навика;
- допринос јачању физичких способности и омогућавање рекреације и релаксације ученика;
- допринос бољем и свестранијем упознавању ученикове личности и успостављању ближих односа између ученика и наставника.

Дестинација 1: Београд - Овчар Бања - манастир Благовештење - Сирогојно, Златибор - Међавник (Дрвенград) - Тара - Мокра Гора (Шарган) – Београд

Садржај:

- Овчар бања – тектонски облик рељефа, клима, биљни и животињски свет;
- Манастир Благовештење – манастир у Овчарско-кабларској клисури, из 16. века познат по фреско сликарству, културно-историјско наслеђе;
- Сирогојно, Златибор – тектонски облик рељефа, шумски еко-систем, клима, биљни и животињски свет, вештачко језеро, еко-систем стајаћих вода;

- Међавник (Дрвенград) – етно-село код Мокре Горе, облици у рељефу, клима, биљни и животињски свет, културно наслеђе;
- Мокра Гора (Шарган) – део пруге узаног колосека између Ужица и Вишеграда;

Дестинација 2: Путни правац: Београд – Лазаревац - Струганик – Таково- Ужице - Златибор-Златар – Чачак (Љубић) – Ваљево (Тешњар)- Београд

Садржај:

- Лазаревац лежи у делу шумадијске Колубаре, у близини реке Колубаре. Област је врло богата угљем (лигнитом), чије су насlage дебљине од око 70 м. У близини Лазареваца налази се чувени рудник „Колубара” са термоелектраном у Великим Црљенима као и сушионицом угља и топланом у Вреоцима.
- Струганик је насеље у општини Мионица, у Колубарском округу. Развилo се по теменима ко̋с̋их које су широка развођа између изворишних кракова река Рибнице и Топлице. Струганик лежи под планином Маљен. Родно је место војводе Живојина Мишића, место неуспелих преговора четника и партизана.
- Таково - центар Другог српског устанка, црква, брвнара.
- Ужице је град у Златиборском округу, лежи на обалама реке Ђетиње. Очуване су средњовековне рушевине тада већ врло важног града. Ужице је било седиште партизанске армије у јесен 1941. године. Ужице је центар металне и индустрије машина и гајења воћа.
- Златибор – тектонски облик рељефа, шумски еко-систем, клима, биљни и животињски свет, вештачко језеро, еко-систем стајаћих вода.
- Чачак (Љубић) - историјске и географске карактеристике краја.
- Ваљево (Тешњар) - историјске и географске карактеристике краја.
- Милешева је српски средњовековни манастир. Налази се на шестом километру од Пријепоља на реци Милешевци. Задужбина је краља Владислава Немањића.

Дестинација 3: Београд – Ниш (Ђеле кула, Чегар, Медијана, Црвени крст), Нишка Бања, Пирот (Момчилов град) - Београд

Садржај:

- Ниш (Ђеле кула, Чегар, Медијана, Црвени крст) - упознавање са историјском и културном баштином.
- Нишка бања - историјске и географске карактеристике краја.
- Пирот (Момчилов град) - упознавање са историјском и културном баштином.

Осми разред

(2 дана)

Циљ екскурзије: непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.

Задаци екскурзије:

- проучавање објеката и феномена у природи;
- уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- развијање интересовања за природу и еколошке навике;
- упознавање начина живота и рада људи појединих крајева;
- развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.

Дестинација 1: Београд – Краљево – манастир Жича – Врњачка бања – Студеница – Крушевац (Лазарица) – Београд

Садржај:

- Краљево се налази на трима **41Трекама**: **41ТИБар**, **41ТЗападна Морава** и **41Трибница**. Река Ибар - на овој реци налази се 10 хидроелектрана, позната је по многим брзацима и долини јоргована - према легенди, краљ Стефан Урош I је, половином 13. века, дуж неприступачне долине Ибра засадио плаве јорговане у знак љубави према својој будућој супрузи - француској племкињи Јелени Анжујској. Желео је да је ово место подсећа на родну Провансу; упознавање са географским карактеристикама, рељефом, природним лепотама наше земље.
- Манастир Жича је српски средњовековни манастир из прве половине 13. века, који се налази у близини Краљева и припада Епархији жичкој Српске православне црква. Ученици се упознају са историјском и културном баштином наше земље.
- Кopaоник - највећи планински масив у Србији. Један његов део је заштићена зона под именом Национални парк Кopaоник у оквиру кога постоји већи број заштићених природних целина, а на њему се налази и највећи скијашки центар у Србији. Његов највиши врх је Панчићев врх са 2017 м нмв, на коме се налази маузолеј чувеног српског природњака по коме је добио име. Упознавање са географским карактеристикама, рељефом, природним лепотама наше земље.
- Врњачка бања - највећа бања у Србији. Обилазак замка културе дворац Белимарковић из друге половине XIX века, ученици се упознају са историјском и културном баштином наше земље.
- Студеница – задужбина Стефана Немање, XII век, Жича - задужбина Стефана Немањића XIII век.
- Крушевац – разгледање града и цркве Лазарице – задужбина кнеза Лазара Хребељановића, XIV век, подигнута поводом рођења Лазаревог сина Стефана Лазаревића 1376.године.

Дестинација 2: Београд – манастир Ковиљ – Сомбор – Суботица – Палић – Зобнатица – Београд

Садржај:

- Манастир Ковиљ са црквом посвећеном светим арханђелима Михаилу и Гаврилу - ученици се упознају са историјском и културном баштином наше земље.
- Сомбор (Галерија Милана Коњовића у Сомбору, шетња пешачком зоном кроз центар до Градске куће – Жупаније, посета и краће задржавање у градском парку). Упознавање са географским карактеристикама, рељефом, природним лепотама наше земље.
- Суботица, разгледање централног градског језгра, зграде Градске куће, зграде Градског музеја и центра града. Суботица- насеље равничарског типа, Јован Ненад Црни, српски цар, који се појавио у историји и умешао у борбу за угарски престо, прогласио се за цара-обилазак спомен обележја.
- Палић, насеље равничарског типа, еолско језеро, клима, биљни и животињски свет, вештачко језеро, еко-систем стајаћих вода, упознавање са географским карактеристикама наше земље.
- Ергела Зобнатица – туристичко-рекреативни центар познат по узгоју коња и великој ергели, упознавање са биљним и животињским светом.

Дестинација 4: Београд – Гамзиград (Феликс Ромулијана) – Зајечар – Неготин - Лепенски вир - Голубац – Београд

Садржај:

- Гамзиград – Феликс Ромулијана - упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине.
- Зајечар – Народни музеј - упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине, развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима.
- Неготин – Кућа Мокрањца и Хајдук Вељка - упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине, развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима.
- Лепенски Вир –Историја - прве цивилизације на простору Балканског полуострва, Географија-изглед насеља, климатске одлике доба Лепенског вира.
- Голубац – Голубачка тврђава, Географија- упознавање са изгледом рељефа, географске карактеристике, историјски значај.

НАСТАВА У ПРИРОДИ

Први разред

Дестинације

- Дивчибаре
- Рудник

- Букуља
- Копаник (Брзеће)
- Лепенски Вир

Циљеви

- Очување , подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
- Стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања слободног времена;
- Проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном окружењу;
- Развијање еколошке свести и подстицање ученика на ангажман у заштити природе;
- Социјализација ученика, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима и окружењу;
- Развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима.

Задаци и садржаји

- Побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- Задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- Очување природне дечије радозналости за појаве у природи и њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- Развијање способности запажања појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
- Подстицање самосталности кроз непосредне истраживачке задатке;
- Развијање свести о потреби заштите животне средине и изграђивање еколошких навика;
- Упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;
- Упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
- Упознавање разноврсности биљног и животињског света и уочавање њихове повезаности;
- Упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;
- Развијање способности сналажења у простору и времену;
- Развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
- Стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;
- Формирање навика редовне и правилне исхране;
- Разумевање и уважавање различитости међу ученицима;
- Подстицање групног рада , договарања и сарадње са вршњацима кроз одговарајуће активности.

Други разред

Дестинације

- Дивчибаре
- Рудник
- Букуља
- Копаоник (Брзеће)
- Лепенски Вир

Циљеви

- Развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и повезивању тих појмова.
- Упознавање ученика са културно историјским наслеђем краја.
- Остваривање одговарајућих садржаја наставних и ваннаставних активности из наставног плана и програма школе.

Задаци наставе у природи

- Развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења.
- Оспособљавање за сналажење у простору и времену.
- Развијање позитивног односа према историјском наслеђу.
- Сагледавање и упознавање начина живота и рада људи тог краја (планинских предела).
- Развијање позитивних еколошких навика и интересовања за природу.
- Развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и значаја здравља и здравих стилова живота.
- Подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја

Трећи разред

Дестинације

- Лепенски Вир
- Дивчибаре
- Рудник
- Букуља
- Копаоник (Брзеће)

Циљеви

- Проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу;

- Очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
- стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена;
- Социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- Развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе.

Задаци наставе у природи

- Подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;
- Упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;
- Развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;
- Побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- Развијање правилних хигијенско здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
- Формирање навика редовне и правилне исхране;
- Навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна;
- Разумевање и уважавање различитости међу појединцима и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

Четврти разред

Дестинације

- Копаоник (Брзеће)
- Лепенски Вир
- Букуља
- Рудник
- Дивчибаре

Циљеви

- Очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
- Стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања слободног времена;
- Проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава онепосредном природном окружењу;
- Развијање еколошке свести и подстицање ученика на ангажман у заштити природ;
- Социјализација ученика, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима и окружењу;
- Развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима.

Задаци наставе у природи

- Побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- Задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- Очување природне дечије радозналости за појаве у природи и њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- Развијање способности запажања појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
- Подстицање самосталности кроз непосредне истраживачке задатке;
- Развијање свести о потреби заштите животне средине и изграђивање еколошких навика;
- Упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;
- Упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
- Упознавање разноврсности биљног и животињског света и уочавање њихове повезаности;
- Упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;
- Развијање способности сналажења у простору и времену;
- Развијање правилних хигијенско-здравствених навика и
- Подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
- Стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;
- Формирање навика редовне и правилне исхране;
- Разумевање и уважавање различитости међу ученицима;
- Подстицање групног рада , договарања и сарадње са вршњацима кроз одговарајуће активности.